

“ Waterkwaliteit en visbestand in de Herk en de Kleine Herk anno 2026 “

De Herk ontspringt in Rukkelingen-Loon (Heers), waarna ze verder stroomt door Heers, Sint-Truiden, Borgloon, Wellen en Alken. In Sint-Lambrechts-Herk (Hasselt) komen Mombeek en Herk samen, vandaar stroomt de Herk verder door Sint-Lambrechts-Herk en Stevoort (Hasselt) naar Schulen (Herk-de-Stad). In het Schulensbroek komt ze samen met de Gete.

Belangrijke zijlopen zijn Herkebeek, Mombeek, Simsebeek, Kozenbeek, Wijerbeek en Rijsbeek.

1. Waterkwaliteit

[Zie: Integraal Waterbeleid – Demerbekken – Wateruitvoeringsprogramma – Bekkenbestuur 11 juni 2025] en [Zie: Integraal Waterbeleid – Demerbekken – Visie en acties]

De Herk-Kleine Herk en de Mombeek zijn een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken.

Fysico-chemisch haalt de waterkwaliteit van de Herk-Kleine Herk de stikstofnorm; voor fosfor is de kwaliteit nog ontoereikend. Fosforverwijdering is dus belangrijk.

Voor de biologische kwaliteit scoort de Herk matige voor de vier parameters: fyto-benthos (kiezelwieren), macrofyten (waterplanten), macroinvertebraten (kleine waterdier-tjes) en vis, telkens +/- 80 % van de norm. Met de nodige inspanningen moet het mogelijk zijn de goede toestand te halen. Het gebied kampt de laatste jaren wel sterk met de droogte, die ook de waterkwaliteit negatief beïnvloedt.

Voor de Herk is de verdere uitbouw van de saneringsinfrastructuur belangrijk. Veel rioleringswerken werden al opgedragen maar nog niet uitgevoerd. Verdere fosforverwijdering op de RWZI's, afkoppelingsprojecten die zuiver water en rioolwater scheiden en de aanpak van de overstorten zijn ook nodig. Door de sterke verdunning op de zuiveringsstations van Alken, Wellen en Wimmeringen, enkel op te lossen door afkoppeling, wordt de bijkomende vuilvracht immers anders gewoon overgestort bij neerslagpieken.

In de zuidelijke bovenlopen moet erosie prioritair worden aangepakt. De impact van bestrijdingsmiddelen moet worden beperkt. De verdere verbetering in speerpuntgebied Mombeek zal een positieve invloed hebben op de kwaliteit van de Herk.

Voor structuurkwaliteit scoort de Herk matig.

Maatregelen inzake structuurherstel en vismigratie op de benedenloop van de Herk-Kleine Herk moeten worden uitgewerkt en uitgevoerd. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) plant hiervoor een onderzoek van de gecombineerde maatregelen voor vismigratie en beekherstel.

De bestaande overstromingsgebieden Grote Beemd Wellen en Herten en Stevoort kunnen in dat kader verder worden ingericht (structuurherstel, aangepast beheer, enzovoort), waarbij ook actief kan worden gezocht naar structurele win-wins (bijvoorbeeld waardevolle overstromingsgraslanden) met ecologie, aangepaste zachte recreatie en landbouw. Zijlopen als Kozenbeek, Wijerbeek en Rijsbeek lenen zich tot multifunctionele bufferstroken en ruimte voor water. Vismigratie tussen Demer en Herk en Mombeek dient mogelijk te worden gemaakt. Het demoproject 'randenbeheer fruitplantages', in het kader van 'waterlandschap', biedt perspectief.

Voor de bovenlopen van de Herk werden, met steun van VMM, door het Integraal Project Herk en Mombeek, acties rond structuurherstel uitgewerkt, die moeten worden uitgevoerd.

Overstromingsgebied Hoenshoven-Helshoven wordt ecologisch ingericht. Voor Herkebeek, Motbeek, Molenbeek en Weierkesbeek zijn er mogelijkheden tot beekherstel en oeverstroken.

De Herk-Kleine Herk stroomt doorheen een snoer van ecologisch waardevolle gebieden, die behoren tot het IHD gebied Haspengouw. Het ecologisch zeer waardevol gebied van Overbroek-Egoven/ Mettekoven/ Klein Gelmen vraagt extra inspanningen voor waterkwaliteit (oppervlakte- en grondwater) en waterhuishouding (peilbeheer, aanpassing drainage, vertraagde afvoer, ...) om grond- en oppervlaktewaterafhankelijke habitats te herstellen en uit te breiden. De Instandhoudingsdoelstellingen vereisen, omwille van het alkalisch laagveen, specifieke kwaliteitsvoorwaarden voor het grondwater voor het gebied Overbroek-Egoven. Het alkalisch laagveen in de Broekbeemd stelt specifieke eisen inzake waterhuishouding en waterkwaliteit: overstromen met eutroof Herkwater is daar niet aangewezen.

Het actieprogramma voor de Herk-Kleine Herk omvat volgende gebiedsspecifieke acties:

nr	titel	initiatiefnemer(s)
4A_B_0019	*Uitvoeren van hydrologische herstelmaatregelen, zoals verwijderen en/of aanpassen oppervlakkige drainage ifv grondwaterafhankelijke natuurstreefbeelden / realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in SBZ bossen en kalkgraslanden van Haspengouw	Vlaamse overheid : Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Polder en/of Wateringen: Watering De Herk, Provincie Limburg
4B_B_0303	*Beek- en valleiherstel voor het afstroomgebied van de Herk/ Kleine Herk, 1ste categorie, in het kader van integraal project Herk & Mombeek	Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
4B_B_0304	*Beek- en valleiherstel voor het afstroomgebied van de Herk/ Kleine Herk, waterlopen 2de en 3de categorie in het kader van integraal project Herk & Mombeek	Provincie Limburg
4B_B_0337	*Hydrologische herstelmaatregelen voor Herk en Mombeekvallei ikv IHD en ikv IP Herk en Mombeek	Vlaamse overheid : Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
4B_D_0242	*Hydrologische herstelmaatregelen op basis van ecohydrologische studie Haspengouw-KEHA, ikv IP Herk en Mombeek & IP Demer Limburg	Vlaamse overheid : Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Natuurpunt
7B_H_0023	Ecologische inrichting Fonteinbeek, Mombeek, Brikbeek, Harenbeek en Herk en vermijden overstroming van vervuild water op voor IHD relevante percelen, ikv IP Herk en Mombeek	Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Provincie Limburg
8B_A_0138	Uitvoeren van erosiebestrijdingsmaatregelen in afstroomgebied van de bovenloop van de Herk en van de Herkebeek	Alle Gemeenten

*= Blue Deal actie

a) Beek- en valleierstel voor benedenstroomse Herk en Kleine Herk door VMM

Voor het Beek- en valleierstel voor het benedenstrooms gebied van Herk en Kleine Herk (actie 4B_B_0303) zorgt de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voor de opmaak van een bestek ontwerp opdracht, wat moet leiden tot een voorontwerp. Qua timing zal dit vermoedelijk niet voor 2025 kunnen opgestart worden.

Het betreft hier het onderzoeken van een hele resem aan te onderzoeken deelprojecten, waaronder:

- hermeandering van de Herk tussen Herkermolen en Zwarte Winterbeek (Schulen);
- terug watervoerend maken Oude Herk (Schulen);
- oplossen vispassages (Herkermolen, Nieuwe Molen, Elsaertmolen, Dorpsmolen en Nieuwmolen in Stevoort, Wellenmolen in Wellen, watermolen Herten, oude molen Pexters), beek- en valleierstel in overstromingsgebied Stevoort met natuurlijkere inrichting Kleine Herk;
- project in centrum Alken (Groenmolen, Dorpsmolen, inrichting Kleine Herk als bypass vismigratie Groenmolen-Dorpsmolen met verbetering zichtbaarheid waterloop en verbinding Herk - Kleine Herk opwaarts de Dorpsmolen, geïntegreerd als waterbeleving/speelelement in recreatiedomein De Alk). Openleggen stukken overwelfde Herk naar open meanderende bedding. Voor dit deelproject is de inrichting ter hoogte van domein De Alk wel al aanbesteed en in 2025 in uitvoering (openleggen overwelfing Herk, meanderen Oude Herk, deel oplossing vismigratie ter hoogte van Dorpsmolen) (maar nog niet Groenmolen);
- Kleine Herk, afwaarts Groenmolen uit de sifon halen en afwaarts rechtstreeks in Herk laten uitmonden;
- Kleine Herk en Herk tussen monding Mombeek en doorgang onder spoor samenvoegen tot één meanderende bedding.

b) Beek- en valleierstel voor de bovenstroomse Herk en Kleine Herk en zijlopen door de provincie Limburg

De prioriteiten voor het gebied werden in de loop van de voorbije jaren vastgelegd in het integraal project 'Herk en Mombeek'.

VMM ondersteunde het studiebureau Antea om voor geselecteerde deelprojecten een voorstudie en voorontwerp te maken, om zo sneller tot uitvoering van de deelprojecten over te gaan. Voor de uitvoering en verdere afwerking, binnen een ruimer kader, werd een Water-Land-Schaproject Herk en Mombeek ingediend en goedgekeurd.

Onder deze actie vallen meerdere deelacties, die hier verder worden besproken en allen deel uitmaken van actie 4B_B_0304.

1. Beek- en valleierherstel in Hoenshoven

Onderdeel van actie 4B_B_0304.

De werken in Hoenshoven (overstromingsgebied, structuurherstel, grasland- en moerasherstel) zijn grotendeels uitgevoerd. Wel doet er zich nog een ernstig waterkwaliteitsprobleem voor in Helshoven. In hetzelfde gebied vond eerder ook een hermeandering van de Herk plaats. Momenteel wordt bekeken of hierop een vervolgproject mogelijk is, een fase 2. Er wordt onder andere nagedacht om stroomopwaarts van de Romeinse Kassei in de toekomst het water meer op te houden, af te remmen en natuurlijk te laten overstromen.

2. Beek- en valleierherstel in Mettekoven- Klein Gelmen

Onderdeel van actie 4B_B_0304.

Een voorontwerp (voor de Herk) werd in het kader van het dienstenbestek opgemaakt maar (nog) niet voor de meest interessante zone, namelijk voor de Beek stroomopwaarts van de Schildstraat tot aan de Veulenstraat. Het overstort/pompstation Groen(e)schild wordt hier door Aquafin bemonsterd. Globaal gezien is de kwaliteit van het water er redelijk goed, maar het gebied en de waterloop hebben wel last van droogte: zelfs in de wateroverlastzomer 2021 bevatte de beek bijna geen water. Structuurherstelmaatregelen zoals het weghalen van de ruimingswal en verondieping zijn aangewezen, maar verder overleg is nuttig om de actie concreet op te kunnen starten in een samenwerking van Provincie Limburg en Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren (2025). Samen werd er al op terrein gegaan om een eerste indruk te hebben maar om de echte mogelijkheden in kaart te brengen is een opvolgingsterreinbezoek nodig.

3. Beek- en valleierherstel voor Molenbeek - Weierkensbeek

Onderdeel van actie 4B_B_0304.

Een voorstudie werd in het kader van het dienstenbestek opgemaakt maar naderhand niet verder uitgewerkt tot een voorontwerp.

Er zijn, in Gutschoven, mogelijkheden voor een hele hoop kleinere maatregelen, die ook passen in het uitbouwen van een sponslandschap. De mogelijkheden om dit op te starten werden verder bekeken met Provincie Limburg en Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren in 2025. In het beleidsplan Ruimte Limburg “Ruimtepact 2040” werd dit gebied aangeduid als belangrijke blauwe ader van provinciaal niveau.

Samen met de Herkebeek zal de Molenbeek gemonsterd in 2025, respectievelijk 2026 om na te gaan of de waterkwaliteit gunstig geëvolueerd is naar aanleiding van recent uitgevoerde rioleringsprojecten.

Voor de geselecteerde blauwe ader Molenbeek - ruwweg het traject vanaf Weierkensbeek tot Herkebeek - start in uitvoering van het beleidskader ‘Openruimteschakels’ uit het “Ruimtepact 2040” de opmaak van een gebiedsvisie.

4. Beek- en valleierherstel aan de Rijsbeek

Onderdeel van actie 4B_B_0304.

In het dienstenbestek werd een voorontwerp opgemaakt, waarvoor ook geld werd gezocht in het kader van een niet toegekend Life project. In het goedgekeurde Hemelwater- en Droogteplan van Hasselt krijgt de zone de nodige aandacht. Er is in deze omgeving nog veel riolering gepland en verder te plannen.

Verder te onderzoeken is ook de wateroverlastproblematiek ter hoogte van de Wijerstraat-Oudestraat en mogelijke (diffuse) vervuiling vanuit het omliggende landbouwgebied. De omgeving van het Zusterkloosterbos is een goede case voor structuurherstel en inrichting sponslandschap.

VLM voorziet sinds 2025 landbouwbegeleiding voor de Water-Land-Schapsprojecten, voor Herk en Mombeek wordt onder andere toegespitst op dit gebied en worden de mogelijkheden tot structuur- en waterkwaliteitsverbetering van de Rijsbeek nader onderzocht. PIBO Campus en PC Fruit zijn opdrachthouder. Zij onderzoeken het draagvlak bij de lokale landbouwers voor de voorgestelde maatregelen. In het (spons)actieplan van Weerbaar Water-Land-Schap zijn alvast middelen voor uitvoering voorzien (al zal de effectieve realisatie waarschijnlijk eerder voor 2029/2030 zijn).

5. Beek- en valleierherstel Grondelingebeek, Batsheersebeemd, Overbroek/ Egoven

Onderdeel van actie 4B_B_0304.

Op de Grondelingebeek werd de voorbije jaren al sterk ingezet op beekherstel. Een vervolgproject van de Provincie Limburg werd in 2024 uitgevoerd, waarbij de beek sterk verontdiept werd.

Verder opwaarts bevindt zich een oude stortplaats in eigendom van de gemeente. De beek stroomt hier onder de Achterstraat door een zeer diepliggende buis. De mogelijkheid om een nieuwe, ondieper gelegen, eventueel ook wat kleinere buis te steken, alsook het hoger brengen van de beekbodem, wordt nog bekeken.

In de zone stroomopwaarts van de Overbroekstraat zit structuurherstel in de Herkvallei ter hoogte van Overbroek/Egoven (Sint-Truiden) in de pijplijn.

Vanaf de monding van de Fonteinbeek, in stroomafwaartse richting, is het de bedoeling om de diepgelegen/-ingesneden Herk op te gaan stuwen door bijvoorbeeld het intensief inbrengen van dood hout en het aanleggen van micromeanders. Nog wat verder afwaarts waar de Herk ingebuisd is, wordt deze best zo veel mogelijk weer opengelegd. Opwaarts de Overbroekstraat duikt de Herk in een betonnen koker, stroomt onder enkele bebouwde percelen, een stukje wei en de (Overbroek)straat om aan de overkant na in totaal ± 65 m weer vrij te komen.

Het is een optie om dit het hele tracé (opwaarts de Overbroekstraat) open te leggen. Dan zullen er ook wel toegangen voorzien moeten worden voor de woningen die op de linkeroever zijn gesitueerd. In een minimum scenario zou de openlegging zich ook kunnen beperken tot enkel het stuk weiland (18 m).

Naar aanleiding van een recent uitgevoerd rioleringsproject ter hoogte van de Overbroekstraat ligt er inmiddels een hemelwaterbufferbekken in het weiland dat gesitueerd is aan de linkerkzijde van de (ingebuisde) Herk net voor de kruising met de Overbroekstraat. Voorheen was er de idee om ook de oude loop van de Herk weer trachten te koppelen aan de Herk via dit weiland. In hoeverre het nu nog mogelijk is om de oude loop van de Herk hier opnieuw watervoerend te maken / in te schakelen zal weloverwogen moeten herbekeken worden. Indien nog steeds opportuun, dan zal voor het oorspronkelijke concept een alternatieve uitvoering bedacht en ontworpen worden.

6. Beek- en valleierstel voor Motbeek en Herkebeek / kalkmoeras Sassenbroek

Onderdeel van actie 4B_B_0304.

Fase 1 van dit project werd gerealiseerd, met onder andere een dijkverlaging waardoor het kasteeldomein van Voort intussen een volledig natuurlijk overstromingsgebied is geworden. Opwaarts Sassenbroek, op het domein van de graaf van Heks is er ecologisch een grote opportuniteit tot de realisatie van een kalkmoeras op veen. Deze actie is opgenomen in een ruimer natuurbeheerplan voor het kasteeldomein van Heks. Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren volgt dit verder op in het kader van het sponsactieplan 'Weerbaar Water-Land-Schap', waarin ook uitvoeringsmiddelen zijn voorzien.

Gecombineerd met herwaardering van hogervermeld kalkmoeras-/veengebied voorziet Provincie Limburg eveneens verruwing en beekstructuurherstel van de Sassenbroekbeek. Daarmee worden dan meteen twee vliegen in één klap geslagen: 'upgrade' van de hydromorfologie en een verminderde (grond)waterafvoer met positief effect op de grondwaterhuishouding in het veengebied.

De Sassenbroekbeek is een kleine zijtak van de Herkebeek. De Herkebeek is ergens in de jaren '60-'70 naar de vallei herlegd omdat de molen die door de opgeleide Herkebeek bediend werd uit gebruik genomen en ontmanteld werd. Het tracé stroomafwaarts van de molen is behouden gebleven als bedding van de Sassenbroekbeek. Door die Sassenbroekbeek stroomt vrij zuiver, helder (bron)water.

De Fase 2 werken op de Motbeek werden tot nu toe uitgesteld, in samenspraak tussen de Provincie en het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, wegens slechte waterkwaliteit. Intussen zijn al een aantal rioleringswerken in het stroomgebied van de Motbeek uitgevoerd (dorp Hendrieken is gerioleerd), maar er is nog meer nodig. Ook in de omgeving van Vechmaal en Heks dienen nog rioleringswerken te worden uitgevoerd ter verbetering van de waterkwaliteit van de Herkebeek.

7. Overstromingszone op de Simsebeek

Onderdeel van actie 4B_B_0304. In de loop van 2024-2025 wilde de Provincie Limburg, in overleg met Watering De Herk en Gemeente Alken, aan de Simsebeek een overstromingszone aanleggen, maar het project staat voorlopig nog even on hold (wegens aanslepende grondverwerving). De ontwerpplannen zijn al wel volledig klaar. Zodra zich het juiste moment voordoet kan de omgevingsvergunningsaanvraag gebeuren.

c) Groenblauwe ader van de Herk in de dorpskern van Alken

Als lokaal bestuur speelt Alken maximaal in op het Blue Dealbeleid van de Vlaamse Regering en van Vlaams minister van Omgeving.

Zo heeft Alken na de Vlaamse oproep ‘Groenblauwe dooradering 2.0’ een gunstige beslissing gekregen voor de betoelaging van onder meer het weer openleggen van de Herk aan het Laagdorp en het omvormen van het recreatiedomein De Alk tot een valleipark.

Dit nieuwe voorstel sluit nauw aan bij het project Alken Vallei 2030 dat volgende programma’s omvat:

- De uitbouw van een volwaardig valleipark met onder meer ruimte voor de Herk, die in de dorpskern weer wordt opengelegd.
- De site-ontwikkeling van De Molen aan de Herk; deze site moet de toegang worden voor het valleipark, de vallei Herk en Mombeek, én mogelijk voor het Landschapspark Hart van Haspengouw.

De waterlopen de Herk en de Kleine Herk lopen parallel doorheen het dorpscentrum van Alken.

Tussen deze waterlopen ligt het sport- en recreatiedomein de Alk. Het hele domein ligt in overstromingsgevoelig gebied. Met het masterplan “Alken Vallei 2030” wil de gemeente deze omgeving omvormen tot een langgerekt valleipark met ruimte voor water, (vallei)natuur, sport en recreatie.

Hierbij zullen stukken van de Grote Herk worden opengelegd en ingericht met zachte oevers. De Kleine Herk zal op bepaalde locaties opnieuw ruimte krijgen om te meanderen en daardoor meer water te bergen. Lager gelegen delen naast vijvers en poelen zullen dienen als bufferbekken zodat het gebied als een spons in het hartje van Alken kan fungeren.

De eerste stap van in dit masterplan wordt via dit groenblauwe dooraderingsproject uitgevoerd. De werken, ondersteund in het kader van het project groenblauwe dooradering worden door de gemeente Alken uitgevoerd in samenwerking met VMM, Fluvius, Aquafin, Provincie Limburg, natuurverenigingen, Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, Molenzorg Zuid Limburg en Watering De Herk worden gestart in 2023 en lopen drie jaar.

2. Visbestand

A. Herk

a) Afvissing door INBO in 2013

Op de Herk (VL05_108) te Wellen viste men in 2013 de twee stekelbaarssoorten, biermpje, blauwbandgrondel en riviergrondel.

Van driedoornige stekelbaars ving men 12 stuks, van de andere soorten werd telkens slechts één exemplaar gevangen.

De EQR scoort hier 0,33, een ‘ontoereikende kwaliteit’ dus.

[Zie: Van Thuyne G., Galle L., Maes Y., De Bruyn A., Lambeens I en Breine J. (2015). Visbestandopnames in het kader van het Referentienet 2013-Bemonsteringsverslag. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2015 (rapportnr. 11299278). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.]

b) Afvissing in 2016

De Herk in Heers is gelegen op lokaal waterlichaam L111_1074.

Er werden in 2016 enkel zes driedoornige stekelbaarsen gevangen.

De EQR scoort met 0,2 een ‘slechte kwaliteit’.

De Herk in Hasselt ligt op waterlichaam VL05_108.

Hier ving men kleine hoeveelheden van 5 vissoorten: driedoornige stekelbaars, tiendoornige stekelbaars, riviergrondel, biermpje en paling.

De EQR scoort hier 0,57 en valt hiermee in de klasse van de ‘matige kwaliteit’.

[Zie: Van Thuyne, G., Galle, L., Maes, Y., De Bruyne, A. Lambeens, I., Breine, J. (2018). Visbestandopnames in Vlaanderen in het kader van het Referentienet-Bemonsteringsresultaten 2016. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2018 (6). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.]

c) Afvissing in 2019

Op de Herk in Wellen viste men 10 vissoorten, namelijk baars, biermpje, blankvoorn, blauwbandgrondel, driedoornige stekelbaars, gibel, paling, rietvoorn, riviergrondel en zonnebaars.

Riviergrondel maakt meer dan 50 % en biermpje 33 %. van de aantallen uit. In 2013 ving men slechts vijf vissoorten.

De EQR is dus gestegen van 0,33 naar 0,63 en toont nu een ‘goede kwaliteit’ aan.

[Zie: Van Thuyne, G.; Galle, L.; Maes, Y.; De Bruyn, A. Lambeens, I.; Terrie, T.; Breine J. (2021). Visbestandopnames in Vlaanderen in het kader van het Referentienet-Bemonsteringsresultaten 2019. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (4). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.]

d) Afvissing in 2021

In 2021 werden 8 vissoorten gevangen, namelijk biermpje, blankvoorn, blauwband, driedoornige stekelbaars, kopvoorn, paling, riviergrondel en tiendoornige stekelbaars.

[Zie: Tabel in bijlage]

e) Afvissing in 2022

In 2022 werden 7 vissoorten gevangen, namelijk driedoornige stekelbaars, tiendoornige stekelbaars, biermpje, blankvoorn, blauwband, paling en riviergrondel.

[Zie: Tabel in bijlage]

f) Afvissing in 2025

In 2025 werden 7 vissoorten gevangen, namelijk baars, biermpje, blankvoorn, driedoornige stekelbaars, kopvoorn, paling en riviergrondel.

[Zie: Tabel in bijlage]

B. Kleine Herk

a) Afvissing door INBO in 2019

In Hasselt werd de Kleine Herk bevist in 2019 en er werden 7 vissoorten gevangen, namelijk driedoornige stekelbaars, biermpje, blankvoorn, blauwbandgrondel, gibel, kopvoorn en riviergrondel.

Gibel gevolgd door riviergrondel zijn de meest abundante soorten.

De EQR scoort 0,45 of een ‘matige kwaliteit’ terwijl hier in 2013 een ‘goede kwaliteit’ werd gehaald. Deze kwaliteitsverlaging kan worden verklaard doordat er nu meer blauwbandgrondel en gibel gevangen werd en minder riviergrondel en biermpje.

[Zie: Van Thuyne, G.; Galle, L.; Maes, Y.; De Bruyn, A. Lambeens, I.; Terrie, T.; Breine J. (2021). Visbestandopnames in Vlaanderen in het kader van het Referentiemeetnet-Bemonsteringsresultaten 2019. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (4). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.] en [Zie ook: Tabel in bijlage]

b) Afvissing in 2025

In 2025 werden 7 vissoorten gevangen, namelijk biermpje, blankvoorn, blauwband, driedoornige stekelbaars, kopvoorn, paling en riviergrondel.

[Zie: Tabel in bijlage]

Wolvertem, april 2026

VERBEIREN Marc

TABEL afvissing door INBO van de Herk in 2021

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	bermpje	215.00	185.60
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	blankvoorn	47.00	100.60
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	blauwband	4.00	10.20
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	driedoornige stekelbaars	36.00	38.80
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	kopvoorn	4.00	266.70
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	paling	4.00	1373.50
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	riviergrondel	94.00	726.90
Herk	216236/174496	Alken-centrum molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2021	tiendoornige stekelbaars	1.00	0.80

TABEL afvissing door INBO van de Herk in 2022

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Herk	214565/163495	Mettekovenmolen	Heers	Limburg	Demerbekken	2022	driedoornige stekelbaars	104.00	217.20
Herk	214565/163495	Mettekovenmolen	Heers	Limburg	Demerbekken	2022	tiendoornige stekelbaars	5.00	4.90
Herk	214359/177065	St. Lambrechts-Herk, molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2022	bermpje	402.00	1708.70
Herk	214359/177065	St. Lambrechts-Herk, molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2022	blankvoorn	1.00	0.90
Herk	214359/177065	St. Lambrechts-Herk, molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2022	blauwband	1.00	3.30
Herk	214359/177065	St. Lambrechts-Herk, molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2022	driedoornige stekelbaars	76.00	318.33
Herk	214359/177065	St. Lambrechts-Herk, molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2022	paling	10.00	1080.20
Herk	214359/177065	St. Lambrechts-Herk, molen	Alken	Limburg	Demerbekken	2022	riviergrondel	49.00	253.80

TABEL afvissing door INBO van de Herk in 2025

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Herk	218712/170242	Wellen, molen	Wellen	Limburg	Demerbekken	2025	baars	6.00	2189.90
Herk	218712/170242	Wellen, molen	Wellen	Limburg	Demerbekken	2025	bermpje	34.00	90.40
Herk	218712/170242	Wellen, molen	Wellen	Limburg	Demerbekken	2025	blankvoorn	2.00	384.60
Herk	218712/170242	Wellen, molen	Wellen	Limburg	Demerbekken	2025	driedoornige stekelbaars	13.00	9.10
Herk	218712/170242	Wellen, molen	Wellen	Limburg	Demerbekken	2025	kopvoorn	33.00	2505.00
Herk	218712/170242	Wellen, molen	Wellen	Limburg	Demerbekken	2025	paling	35.00	6532.60
Herk	218712/170242	Wellen, molen	Wellen	Limburg	Demerbekken	2025	riviergrondel	243.00	1412.30

TABELLEN afvissing door INBO van de Kleine Herk in 2019 en 2025

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2019	bermpje	29.00	45.60
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2019	blankvoorn	31.00	93.80
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2019	blauwband	34.00	16.70
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2019	driedoornige stekelbaars	31.00	18.90
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2019	giebel	111.00	158.20
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2019	kopvoorn	1.00	111.90
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2019	riviergrondel	55.00	89.90
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2025	bermpje	48.00	72.40
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2025	blankvoorn	45.00	26.60
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2025	blauwband	94.00	27.10
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2025	driedoornige stekelbaars	190.00	97.80
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2025	kopvoorn	26.00	27.60
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2025	paling	2.00	419.80
Kleine Herk	212055/179002	Stevoort	Hasselt	Limburg	Demerbekken	2025	riviergrondel	825.00	597.20

CIW – oppervlaktewaterlichamen – Demerbekken

☐ Toon fiches Vlaams waterlichaam • Karakterisering • Doelstellingen • Druk en impactanalyse • Beoordeling • Kwaliteitsnormen gevaarlijke stoffen • Toekomstverkenning • Reductiedoelen en afwijkingen	VL05_108	HERK + KLEINE HERK	Alken, Borgloon, Geetbets, Halen, Hasselt, Herk-de-Stad, Kortesseem, Lummen, Nieuwerkerken, Sint-Truiden, Wellen
--	----------	--------------------	--

☐ Toon fiches lokaal waterlichaam van 1ste orde • Karakterisering • Doelstellingen • Druk en impactanalyse • Beoordeling • Kwaliteitsnormen gevaarlijke stoffen	L107_809	KLEINE HERK L1	Alken, Hasselt, Kortesseem, Nieuwerkerken, Sint-Truiden, Wellen
--	----------	----------------	---

☐ Toon fiches lokaal waterlichaam van 1ste orde • Karakterisering • Doelstellingen • Druk en impactanalyse • Beoordeling • Kwaliteitsnormen gevaarlijke stoffen	L117_1074	HERK L1	Borgloon, Gingelom, Heers, Sint-Truiden
--	-----------	---------	---